

ಪುರುಜಿ ಅವರೆ (ನಸುಗುನ್ನಿ ಕಾಯಿ) ಬೆಳನಾಯ

ಸವಿತಾ ಪರೀಟ ಮತ್ತು ವೇಣುಗೋಪಾಲ ನಿ. ಕೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - 580 005

ಫೋನ್: 9448630255

ಮಿಂಚಂಚೆ: venuck2010@gmail.com

ನಿನಗಂದಿಜನ ತೆಲ ನಸ್ಯಗಳು ಮೇಲ್ಯೊಳಣಕ್ಕೆ ತೀರುತ್ತಿರುವುದಂತಹ ಅಪುಗಳ ಗಳನ ಶಿಷ್ಟಾಂಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಆದು ಭಾಷೆಯಿಜ್ "ನಸುಗುನ್ನಿಕಾಯಿ" ವ್ಯಂಗ್ಯಾಳಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಯಿಯು ಬಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಯಿಯು ಬಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಯಿಯು ಬಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತ್ವಾ ರುಚಿ ಅವರೆ ಅಥವಾ ನಸುಗುನ್ನಿ ಕಾಯಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಹೇಜ್ (cowhage) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇದು ವಾಷಿಫ್ ಕೊಷಧಿ ಸಸ್ಯ ವ್ಯಜಪ್ತಿವಿಕವಾಗಿ ಮುಕುನ ಪ್ರೂರಿಯೆನ್ಸ್ (Mucuna pruriens (L.) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇದು ಲೆಗ್ಯೂಮಿನೇಸಿ (Leguminosae) ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಬೆಳೆ. ಇದು ಹಬ್ಬಿವ ಬಳ್ಳಿ. ಇದರ ಎಲೆಗಳು ರೋಮಭರಿತ, ಕಾಯಿಗಳು ಕಂಡು ಅಥವಾ ಬೂದು, ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ 4 ರಿಂದ 6 ಬೀಜಗಳು. ಈ ಬೆಳೆಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಭಾರತದ ಹಿಮಾಲಯ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ಟಿಮು ಬಂಗಾಳ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಕನಾರಿಕ, ಕೇರಳ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ತುರಿಕೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮುಕುನ ಪ್ರೂರಿಯೆನ್ಸ್ ವರ್ದೇಟಿ ಪ್ರೂರಿಯೆನ್ಸ್ ಎಂದೂ ತುರಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮುಕುನ ಪ್ರೂರಿಯೆನ್ಸ್ ವರ್ದೇಟಿ ಯುಟಿಲಿಸ್ ಎಂದೂ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಕುನ ಪ್ರೂರಿಯೆನ್ಸ್ ವರ್ದೇಟಿ ಯುಟಿಲಿಸ್ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಾರಿಸ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಷಧಿಯ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳು

ನಸಗುನ್ನಿಯ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ. ಡೋಪ (ಎಲ್ಲ 3, 4 ದ್ವಿ ಹೈಡ್ರೋಕ್ಸಿಫೈನ್ಸೆಲ್ ಅಲನ್ಸೆನ್) ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಲ್ಲದ ಅಮ್ಯೇನೋ ಆಮ್ಲವಾಗಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾರ್ಕ್‌ನಾಸನ್ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ

ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ನಸುಗುನ್ನಿಕಾಯಿ

ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲಿದೆ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿ, ಸ್ವಿರಾಲ್‌ಗಳು, ಸಸ್ಯಕ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅಮ್ಯೇನೋ ಆಮ್ಲಗಳು ಸಹ ಇರುತ್ತವೆ. ತುರುಚಿ ಅವರೆಯನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೇ, ಮುಟ್ಟಿನ ಹಲವಾರು ತೋಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ನರಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜೀಳು ಕಡಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರುಗಳು ಖಾರವಾಗಿದ್ದು ಉತ್ತೇಜಕ, ಭೇದಿಕಾರಕ, ಮೂತ್ರವರ್ಧಕ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹರಡುವುದರಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೋಟಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿ ಮುಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಘಲವತ್ತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಎಳಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಹಾರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮೇವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಳಗಳು: ಭಾರತೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಅಕಾರ್ ಧನ್ಯಂತರಿ ಮತ್ತು ಅಕಾರ್ ಅಶ್ವಿನಿ ಎಂಬ ಎರಡು ತಳಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ತಳಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ, ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಣ್ಣಿನ

ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಈ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾಲ.

ಅರ್ಥ ಧನ್ಯಾಂತರಿ: ಈ ತಳಿಯು ದೀಪ್ರ ಅವಧಿಯ ಬೆಳೆಯನಾಗಿದ್ದು, 180 ರಿಂದ 190 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೀಜದ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ. ಡೋಪ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳು ಉದ್ದ ಮೊಗೊಂಚಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳು ಮೇಲು ಗೆಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಳೇ ಕಾಯಿಗಳು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರವಿದ್ದು, ಕಮ್ಮು ಹೊಳಣಿನ ಕವಚ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಬ್ಲ್ಯಾಗಳಿಂದ 4 ರಿಂದ 4.5 ಟನ್ ಮತ್ತು ಆಸರೆಗಳಿಲ್ಲದ ಬ್ಲ್ಯಾಗಳಿಂದ 2 ರಿಂದ 2.5 ಟನ್ ನಷ್ಟಿ ಬೀಜದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಶೇ. 4 ರಿಂದ 4.5 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಎಲ್ಲ. ಡೋಪ ಇರುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥ ಅಶ್ವಿನಿ: ಇದು ಬೇಗ ವಾಗುವ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, 120 ರಿಂದ 130 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮೊಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯಲ್ಲಿ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಚಿಕ್ಕ ಹೊಗೊಂಚಲಿದ್ದು, ಕಾಯಿಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಗೆಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಎಳೇ ಕಾಯಿಗಳು ಕಮ್ಮು ಬಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದು, ಕಮ್ಮು ಮಜ್ಜೆಯ ಬೀಜಕೋಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಬ್ಲ್ಯಾಗಳಿಂದ 2 ರಿಂದ 2.5 ಟನ್ ಮತ್ತು ಆಸರೆಗಳಿಲ್ಲದ ಬ್ಲ್ಯಾಗಳಿಂದ 1 ರಿಂದ 1.5 ಟನ್ ನಷ್ಟಿ ಬೀಜದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಹಾಗೂ ಈ ತಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 3.5 ರಿಂದ 4 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಎಲ್ಲ. ಡೋಪ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು

ಮಣ್ಣ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ: ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೊಗುವ ಮರಳುಗೋಡು ಮಣ್ಣ ಬಲು ಸೂಕ್ತ. ಇದು ಗಡುತರ ಸಸ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು

ನಷ್ಟಗೊಳಿ

ಸಮೀಕೋಣಷ್ಟವಲಯದ ಹವಾಗೊಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದು ಯಾವುದೇ ಖರುಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದ ಬೆಳೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದರೆ ವರ್ಷವಿಡೀ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಯಾದಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜಾನ್-ಜುಲ್ಯೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು.

ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ: ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೇರ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕೇರೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು 5 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟಿ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಆಸರೆಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗೆ 30 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿತ್ತನೆ: ಭೂಮಿಯನ್ನು 2-3 ಬಾರಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಹದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ 10 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹರಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಮೀಶ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ದಿಂಡುಗಳನ್ನು ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ 60 ಸೆ. ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ದಿಂಡಿನ ಒಳ ಮಗ್ನುಲಿನಲ್ಲಿ 60 ಸೆ. ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವಾಗ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶವಿರದಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಬೀಜಗಳು 7-10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯಾಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ದಿಂಡುಗಳನ್ನು ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ 1 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ದಿಂಡಿನ ಒಳ ಮಗ್ನುಲಿನಲ್ಲಿ 1 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೊಬ್ಬರ: ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಹಕ್ಕೇರಿಗೆ 100 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ, 80 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ರಂಜಕ ಮತ್ತು 40 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರಂಜಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಅದರೆ ಸಾರಜನಕ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಯಾಫೋಗಳನ್ನು ಎರಡು ಸಮಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 30 ಮತ್ತು 50 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆಸರೆ ಕೊಡುವುದು: ತುರುಚಿ ಅವರೆಯು ಹಬ್ಬಿವ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಯಾದ್ಯರಿಂದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೂ ಆಧಾರ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 150–180 ಸೆ.ಮೀ. ಎತ್ತರದ ಕಡ್ಡಿ ನೆಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಬೇಕು ಅಥವಾ ಚಪ್ಪರದ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿಸಬೇಕು. ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ ಹಬ್ಬಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಭಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಆಸರೆ ಕೊಡುವುದು ರೈತರ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ: ನೀರನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಯ ಮೊದಲೇ ಹಾಯಿಸಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆಯಾಡಿದಾಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಾದ ನಂತರ ಮೇಲು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ 8–10 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಗಿಡಗಳು ಚಿಕ್ಕವಿರುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಕಳಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಗಳು ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಳಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿಸೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಳಿ ತೆಗೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ: ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಭಾದೆ ಕಡಿಮೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ ಬೆಳೆಯ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಕಂಬಳ ಮಳು ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕೋಸ್‌ಮೈರಾ ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಕಂಡುಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕಂಬಳ ಹುಳುಗಳ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಶೇ. 0.2ರ ಮೇಲಾಧಿಯಾನ್ ಅಥವಾ ಮಿಥ್ರೇಲ್ ಪ್ಯಾರಾಡಿಎಯಾನ್

ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು 15 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಶೇ. 0.3 ರ ಮಾತ್ರಂಕೊಳೆಬೊಮ್ಮೆ ಏಳು ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೊಯ್ಲು: ತುರುಚಿ ಅವರೆಯು ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, 170–180 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹೂ ಬಿಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹೂ ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾಯಿಗಳು ಬಲಿತು ಪ್ರಕ್ಕ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೇ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಒಣಗಿದ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಬೀಜಗಳು ಸಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಬೇವ್‌ಡಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೆನ್‌ಬ್ರಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ಸ್ವಜ್ಞಗೊಳಿಸಿ ಜೀಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಳುವರಿ: ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಹೆಕ್ಕೇರಿಗೆ 1500–1750 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಕೇರಿಗೆ 3000 ರಿಂದ 4000 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಯಿದ್ದು ಆಸರೆ ಕಡ್ಡಿ ನೀಡಿದರೆ 5000 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಬೀಜದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಕೇರಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಬೀಜಗಳ ಲಭ್ಯತೆ: ಮೇಲೆ ತೆಳಿಸಿದ ಎರಡೂ ತೆಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೨೦೧೮ ರ ಜುಲೈ ಹಾಗೂ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು

೧೯ ಜುಲೈ ೨೦೧೮ – ಪುನರ್ವಾಸ
೨೦ ಜುಲೈ ೨೦೧೮ – ಪುಷ್ಟಿ

೧೯ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೧೮	– ಆಳ್ವಿಕೆ
೨೧ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೧೮	– ಮಘ
೨೨ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೧೮	– ಹುಬ್ಬಿ